

**OPIS MODUŁU, PROGRAMU NAUCZANIA
ORAZ SPOSOBÓW WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ**

Nazwa przedmiotu*: Literatura niemieckojęzyczna

Nazwa w języku polskim*: Literatura niemieckojęzyczna

Nazwa w języku angielskim*: German-language literature

Dane dotyczące przedmiotu*:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium I

Przedmiot dla jednostki: Kolegium I (kierunek germanistyka, studia pierwszego stopnia)

Cykl dydaktyczny: nie dotyczy

Koordynator przedmiotu cyklu: nie dotyczy

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu
Egzamin (wykład) / zaliczenie na ocenę (konwersatoria)
Język wykładowy
Niemiecki
Profil
Ogólnoakademicki
Typ przedmiotu
Moduł zajęć kierunkowych

Dane dotyczące przedmiotu cyklu**:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu
Egzamin (wykład) / zaliczenie na ocenę (konwersatoria)
Efekty uczenia się modułu zajęć
LN_6_W01 – w zaawansowanym stopniu – zna i rozumie dynamiki wybranych pojęć, zjawisk oraz motywów literatury niemieckiego obszaru językowego; zna relacje między sposobem przedstawiania motywów literackich a dyskursami ideologicznymi i kulturowymi (np. kolonializmem, feminizmem, ekologią); zna i rozumie wybrane narzędzia pojęciowe i terminologiczne z zakresu współczesnego literaturoznawstwa, umożliwiające refleksję nad funkcją i dynamiką motywów literatury niemieckojęzycznej [K_W01]
LN_6_W02 – zna i rozumie znaczenie literaturoznawstwa we współczesnym świecie oraz w systemie nauk; posiada wiedzę dotyczącą specyfiki przedmiotowej i metodologicznej literaturoznawstwa, różne jego kierunki, tendencje, jak również perspektywy dla jego dalszego rozwoju [K_W06]
LN_6_W03 – ma zaawansowaną wiedzę obejmującą najnowsze teorie i metodologie oraz wybraną, złożoną terminologię ogólną i szczegółową z zakresu literaturoznawstwa [K_W07]
LN_6_W04 – ma zaawansowaną wiedzę ogólną obejmującą złożone metody interpretacji i analizy niemieckojęzycznego tekstu literackiego pozwalające analizować motywy jako elementy dyskursu kulturowego oraz konstrukcji tożsamości kulturowej i indywidualnej [K_W08]
LN_6_U01 - potrafi krytycznie analizować i interpretować teksty literackie niemieckiego obszaru językowego w złożonych kontekstach historycznych, kulturowych i społeczno-politycznych, z wykorzystaniem złożonej terminologii oraz właściwych metod interpretacyjnych [K_U02]

LN_6_K01 – świadomie i odpowiedzialnie wykorzystuje wiedzę z zakresu literatury niemieckojęzycznej do rozwiązywania złożonych problemów interpretacyjnych i kulturowych oraz prowadzenia samodzielnej refleksji nad zjawiskami literackimi [K_K02]
LN_6_K02 – potrafi aktywnie promować literaturę i kulturę krajów niemieckiego obszaru językowego (np. poprzez referat, tekst popularnonaukowy, media społecznościowe); wyraża świadomą postawę otwartości na różnorodność kulturową [K_K04]
LN_6_K03 – aktywnie uczestniczy w projektach związanych z promocją literatury niemieckojęzycznej (np. współorganizacja wydarzenia na Wydziale, współtworzenie treści w przestrzeni akademickiej); rozumie społeczną rolę literatury i języka [K_K05]

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne

Nie dotyczy

Bilans pracy studenta

3 punkty ECTS (75 godz. pracy)

- 50 godz. – w kontakcie (2,5 ECTS)
- 25 godz. – praca własna (0,5 ECTS; przygotowanie do zajęć, do referatu lub kolokwium/kolokwiów z konwersatorium oraz egzaminu z wykładu)

* wypełnia jednostka prowadząca kierunek studiów

** wypełnia koordynator

Szczegóły zajęć i grup**

Wykład

Literatura

Arnold H. L. / Beilein M. (red.): *Literaturbetrieb in Deutschland*, München 2009.

Balzer B. / Martens V. (red.): *Deutsche Literatur in Schlaglichtern*, Mannheim / Wien / Zürich 1990.

Barner W. (red.): *Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart*, München 1994.

Baumann B. / Oberle B.: *Deutsche Literatur in Epochen*, Ismaning 1996.

Beutin W.: *Deutsche Literaturgeschichte: Von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Stuttgart 2013.

Biermann H. / Schurf B. (wyd.): *Texte, Themen und Strukturen. Deutschbuch für die Oberstufe*, Berlin 2015.

Braun M.: *Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung*, Stuttgart 2010.

Brauneck M. (red.): *Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts*, Reinbek 1991

Brenner P. J.: *Neue deutsche Literaturgeschichte. Vom »Ackermann« zu Günter Grass*, Berlin 2011.

Czarnecka M.: *Historia literatury niemieckiej*, Wrocław 2011.

Der Brockhaus: *Literatur: Schriftsteller, Werke, Epochen, Sachbegriffe*, Mannheim / Leipzig 2004

Freudenstein Ch. (red.): *Kindler Kompakt: Deutsche Literatur der Gegenwart*, Stuttgart 2016.

Glaser H. (red.): *Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte*, Hamburg 1989.

Günzel K.: *Das Weimarer Fürstenhaus. Eine Dynastie schreibt Kulturgeschichte*, München / Zürich 2007.

Hage V.: *Letzte Tänze, erste Schritte. Deutsche Literatur der Gegenwart*, München 2007.

Höfer A.: *Johann Wolfgang von Goethe*, München: dtv 2005

Kaiser G. R. (red.): *Die deutsche Literatur: Ein Abriß in Text und Darstellung, Bd. 17, Gegenwart*, Stuttgart 2000.

Kaniewska, B. / Legeżyńska A.: *Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej*, Poznań 2001.

Kämmerlings R.: *Das kurze Glück der Gegenwart. Deutschsprachige Literatur seit '89*, Stuttgart 2011.

Kopacki A.: *Literatura samonegacji. Postawy narracyjne w prozie niemieckojęzycznej przełomu XX i XXI wieku*, Warszawa 2009.

Korte H. (red.): *Österreichische Gegenwartsliteratur*, München 2015.

Oellers N. / Steegers R.: *Weimar. Literatur und Leben zur Zeit Goethes*. Stuttgart 1999 [2009]; tłum. M. Przybecki: *Spotkajmy się w Weimarze. Literatura i życie za czasów Goethego*, Poznań 2004.

Petersen, J. H.: *Einführung in die Neuere deutsche Literaturwissenschaft. Ein Arbeitsbuch*. Berlin 2006.

Pokrywka R.: *Współczesna powieść niemieckojęzyczna*, Kraków 2018.

Schmidt N. J. / Kupczyńska K. (red.): *Poetik des Gegenwartsromans*, München 2016.

Schnell R.: *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*, Stuttgart 2003.

Schülerduden Literatur: *Das Fachlexikon von A–Z*, Mannheim / Leipzig / Wien / Zürich 2003.

Wolting M., Wolting S. (red.): *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków 2016.

Zeyringer K. / Gollner H.: *Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650*, Innsbruck 2012.

Żmagać V.: *Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, Bd. I–III, Weinheim 1995.

Efekty uczenia się

LN_6_W01
LN_6_W02
LN_6_W03
LN_6_W04
LN_6_K01
LN_6_K02
LN_6_K03

Metody i kryteria oceniania

Metoda: egzamin

Kryteria: przedziały procentowe, według skali:

60-67,9% – 3,0

68-75,9% – 3,5

76-83,9% – 4,0

84-91,9% – 4,5

92-100% – 5,0

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_6_W01, LN_6_W02, LN_6_W03, LN_6_W04

Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć

Kryteria:

- widoczne zainteresowanie treściami omawianymi w trakcie zajęć
- widoczna otwartość na kontakt z literaturą i kulturą krajów niemieckiego obszaru językowego
- widoczne zrozumienie potrzeby promowania literatury niemieckojęzycznej oraz roli literatury w życiu społecznym i edukacyjnym; wstępne zainteresowanie działaniami o charakterze kulturalnym

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_6_K01, LN_6_K02, LN_6_K03

W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do egzaminu (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast praca egzaminacyjna powinna stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

Feminizm, gender, postkolonializm, ekologia, utopia i dystopia
Wybór zagadnień:
1. Postkolonialne głosy w literaturze niemieckojęzycznej – relacje władzy między centrum a peryferiami, krytyka kolonializmu i globalnych nierówności 2. Dialog międzykulturowy i hybrydyczność tożsamości – literatura jako przestrzeń spotkania języków, tradycji i doświadczeń migracyjnych 3. Konstrukcje kobiecej tożsamości w kontekście społecznych i kulturowych ograniczeń 4. Feministyczne strategie literackie – krytyka patriarchy, przemocy symbolicznej i ekonomicznej w tekstach autorek XX i XXI wieku 5. Cieleśność i transgresja – trauma, choroba, obsesja i autodestrukcja 6. Utopie i dystopie – wyobrażenia o alternatywnych porządkach społecznych i politycznych w literaturze współczesnej 7. Ekopoetyka i kryzys antropocenu – natura jako przestrzeń izolacji, przetrwania i refleksji etycznej 8. Dekonstrukcja ról płciowych i społecznych we współczesnych narracjach 9. Literatura wobec globalnych konfliktów – reakcje na napięcia społeczne, polityczne i wojenne w świecie po 1945 roku 10. Migracja i kryzysy europejskie 11. Historia i alternatywne biografie – literackie strategie reinterpretowania przeszłości i konstruowania postaci historycznych 12. Literackie reprezentacje deportacji, wygnania i doświadczenia totalitaryzmów 13. Nowe formy narracji i strategie dekonstrukcji 14. Afekty i emocje w literaturze niemieckojęzycznej
Rygorzy zaliczenia zajęć
Egzamin
Literatura uzupełniająca
Jeßing B.: <i>Neuere deutsche Literaturgeschichte</i>, Bachelor-Wissen, Tübingen 2008. Lindenbahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Aufklärung. Texte und Übungen</i>, Stuttgart 2015. Lindenbahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Frührealismus: Vormärz, Junges Deutschland, Biedermeier. Texte und Übungen</i>, Berlin 2001. Lindenbahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur um 1900. Texte und Übungen</i>, Berlin 2000. Lindenbahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur nach 1945. Texte und Übungen</i>, Berlin 2007. Lindenbahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Realismus. Texte und Übungen</i>, Berlin 1999. Lindenbahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Romantik. Texte und Übungen</i>, Berlin 2006. Lindenbahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Sturm und Drang. Texte und Übungen</i>, Stuttgart 2018. Lindenbahn, R. (wyd.): <i>Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Weimarer Klassik. Texte und Übungen</i>, Berlin 2000. Turkowska E.: <i>Deutsche Literaturgeschichte in Übungen. Mit einem Ergänzungsprogramm im Internet</i>, Radom 2014 [online: https://elisa20.5v.pl/1SkladUbungen.pdf].
Metody dydaktyczne
Wykład konwersatoryjny, wykład kursowy
Metody dydaktyczne – inne
Nie dotyczy

Literatura

Teksty lektur (wydania dowolne)

Jeßing B.: *Neuere deutsche Literaturgeschichte*, Bachelor-Wissen, Tübingen 2008.

Kulawik A.: *Poetyka. Wstęp do teorii dzieła literackiego*, Kraków 1994.

Leskovec A.: *Einführung in die interkulturelle Literaturwissenschaft*, Darmstadt 2011.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Aufklärung. Texte und Übungen*, Stuttgart 2015.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Frührealismus: Vormärz, Junges Deutschland, Biedermeier. Texte und Übungen*, Berlin 2001.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur um 1900. Texte und Übungen*, Berlin 2000.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Literatur nach 1945. Texte und Übungen*, Berlin 2007.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Realismus. Texte und Übungen*, Berlin 1999.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Romantik. Texte und Übungen*, Berlin 2006.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Sturm und Drang. Texte und Übungen*, Stuttgart 2018.

Lindenbahn, R. (wyd.): *Arbeitsheft zur Literaturgeschichte. Weimarer Klassik. Texte und Übungen*, Berlin 2000.

Martinez M. / Scheffel, M.: *Einführung in die Erzähltheorie*, München 2009.

Pfister M.: *Das Drama*, München 2001.

Turkowska E.: *Deutsche Literaturgeschichte in Übungen. Mit einem Ergänzungsprogramm im Internet*, Radom 2014 [online: <https://elisa20.5v.pl/1SkladUbungen.pdf>].

Efekty uczenia się

LN_6_W01

LN_6_W02

LN_6_W03

LN_6_W04

LN_6_U01

LN_6_K01

LN_6_K02

LN_6_K03

Metody i kryteria oceniania

Metoda: opcjonalnie a lub b

- ocena referatu i prezentacji multimedialnej oraz odpowiedzi na pytania w dyskusji na konwersatorium
- kolokwium lub dwa kolokwia (każdorazowo: podejście pierwsze i maksymalnie jedna poprawa do końca trwania zajęć dydaktycznych w bieżącym semestrze)

Kryteria: przedziały procentowe, według skali:

60-67,9% – 3,0

68-75,9% – 3,5

76-83,9% – 4,0

84-91,9% – 4,5

92-100% – 5,0

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_6_W01, LN_6_W02, LN_6_W03, LN_6_W04, LN_6_U01

Metoda: bieżąca obserwacja w trakcie zajęć

Kryteria:

- podejmowanie prób samodzielnej interpretacji motywów i różnych zjawisk literackich i ich powiązań z kontekstem kulturowym

- widoczna gotowość do aktywnego promowania literatury i kultury krajów niemieckiego obszaru językowego
- widoczna gotowość do zaangażowania w działania edukacyjne lub medialne na rzecz promowania literatury niemieckojęzycznej

Weryfikowane efekty uczenia się: LN_6_K01, LN_6_K02, LN_6_K03

Warunkiem zaliczenia zajęć jest (poza spełnieniem powyższych wymagań) obowiązkowa obecność na zajęciach, zgodnie z § 29 Regulaminu Studiów.

W ramach tych zajęć dopuszcza się korzystanie z narzędzi GenAI wyłącznie w zakresie pomocniczym na etapie przygotowania do kolokwium lub referatu (np. w celu wyszukiwania oraz gromadzenia informacji). Natomiast prace w ramach kolokwium i referat powinny stanowić wyłącznie efekt samodzielnej pracy. Naruszenie zakazu będzie traktowane jako naruszenie zasad uczciwości akademickiej.

Zakres tematów zajęć

Nowe perspektywy: feminizm, gender, postkolonializm, ekologia, utopia i dystopia

Wybór tekstów:

1. Marlen Haushofer: *Die Wand*
2. Elfriede Jelinek: *Die Klavierspielerin*
3. Sten Nadolny: *Die Entdeckung der Langsamkeit*
4. Michael Ende: *Die unendliche Geschichte*
5. Patrick Süskind: *Das Parfum*
6. Daniel Kehlmann: *Die Vermessung der Welt*
7. Ilija Trojanow: *Der Weltensammler*
8. Christoph Ransmayr: *Der fliegende Berg, Cox oder Der Lauf der Zeit*
9. Thomas Glavinic: *Die Arbeit der Nacht*
10. May Ayim: *Blues in Schwarz-Weiß*
11. Aglaja Veteranyi: *Warum das Kind in der Polenta kocht*
12. Jenny Erpenbeck: *Geschichte vom alten Kind*
13. Yoko Tawada: *Wo Europa anfängt, Talisman, Übersetzungen, Ges-ICH-ter, Akzentfrei, Etüden im Schnee*
14. Herta Müller: *Atemschaukel*
15. Juli Zeh: *Corpus Delicti*
16. Navid Kermani: *Dein Name*
17. Kim de l'Horizon: *Blutbuch*
18. Clemens J. Setz: *Der Trost runder Dinge*
19. Jenny Erpenbeck: *Gehen, ging, gegangen*
20. Christian Kracht: *Ich werde hier sein im Sonnenschein und im Schatten*
21. Fatma Aydemir: *Dschinns*

Rygory zaliczenia zajęć

Zaliczenie na ocenę

Literatura uzupełniająca

- Arnold H. L. / Beilein M. (red.): *Literaturbetrieb in Deutschland*, München 2009.
- Balzer B. / Martens V. (red.): *Deutsche Literatur in Schlaglichtern*, Mannheim / Wien / Zürich 1990.
- Barner W. (red.): *Geschichte der deutschen Literatur von 1945 bis zur Gegenwart*, München 1994.
- Baumann B. / Oberle B.: *Deutsche Literatur in Epochen*, Ismaning 1996.
- Beutin W.: *Deutsche Literaturgeschichte: Von den Anfängen bis zur Gegenwart*, Stuttgart 2013.
- Biermann H. / Schurf B. (wyd.): *Texte, Themen und Strukturen. Deutschbuch für die Oberstufe*, Berlin 2015.
- Braun M.: *Die deutsche Gegenwartsliteratur: Eine Einführung*, Stuttgart 2010.

Brauneck M. (red.): *Autorenlexikon deutschsprachiger Literatur des 20. Jahrhunderts*, Reinbek 1991.

Brenner P. J.: *Neue deutsche Literaturgeschichte. Vom »Ackermann« zu Günter Grass*, Berlin 2011.

Czarnecka M.: *Historia literatury niemieckiej*, Wrocław 2011.

Der Brockhaus: *Literatur: Schriftsteller, Werke, Epochen, Sachbegriffe*, Mannheim / Leipzig 2004.

Freudenstein Ch. (red.): *Kindler Kompakt: Deutsche Literatur der Gegenwart*, Stuttgart 2016.

Glaser H. (red.): *Deutsche Literatur. Eine Sozialgeschichte*, Hamburg 1989.

Günzel K.: *Das Weimarer Fürstenhaus. Eine Dynastie schreibt Kulturgeschichte*, München / Zürich 2007.

Hage V.: *Letzte Tänze, erste Schritte. Deutsche Literatur der Gegenwart*, München 2007.

Höfer A.: *Johann Wolfgang von Goethe*, München 2005.

Kaiser G. R. (red.): *Die deutsche Literatur: Ein Abriß in Text und Darstellung, Bd. 17, Gegenwart*, Stuttgart 2000.

Kaniewska, B. / Legeżyńska A.: *Teoria literatury. Skrypt dla studentów filologii polskiej*, Poznań 2001.

Kämmerlings R.: *Das kurze Glück der Gegenwart. Deutschsprachige Literatur seit '89*, Stuttgart 2011.

Kopacki A.: *Literatura samonegacji. Postawy narracyjne w prozie niemieckojęzycznej przełomu XX i XXI wieku*, Warszawa 2009.

Korte H. (red.): *Österreichische Gegenwartsliteratur*, München 2015.

Oellers N. / Steegers R.: *Weimar. Literatur und Leben zur Zeit Goethes*. Stuttgart 1999 [2009]; tłum. M. Przybecki: *Spotkajmy się w Weimarze. Literatura i życie za czasów Goethego*, Poznań 2004.

Petersen, J. H.: *Einführung in die Neuere deutsche Literaturwissenschaft. Ein Arbeitsbuch*. Berlin 2006.

Pokrywka R.: *Współczesna powieść niemieckojęzyczna*, Kraków 2018.

Schmidt N. J. / Kupczyńska K. (red.): *Poetik des Gegenwartsromans*, München 2016.

Schnell R.: *Geschichte der deutschsprachigen Literatur seit 1945*, Stuttgart 2003.

Schülerduden Literatur: *Das Fachlexikon von A–Z*, Mannheim / Leipzig / Wien / Zürich 2003.

Wolting M. / Wolting S. (red.): *Zrozumieć obcość. Recepcja literatury niemieckojęzycznej w Polsce po 1989 roku*, Kraków 2016.

Zeyringer K. / Gollner H.: *Eine Literaturgeschichte: Österreich seit 1650*, Innsbruck 2012.

Žmegač V.: *Geschichte der deutschen Literatur vom 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart*, Bd. I–III, Weinheim 1995.

Metody dydaktyczne

Ćwiczenia konwersatoryjna, metody dyskusyjne, metody kooperatywne, metody pracy ze źródłami, metody problemowe

Metody dydaktyczne – inne

Nie dotyczy

** wypełnia koordynator